

Усе дзеци ўключаны

14-16 лістапада ў Брэсце адбыўся трохдзённы семінар-практыкум для педагогаў і сацыяльных псіхолагаў сацыяльна-педагагічных цэнтраў «Псіхолага-педагагічнае суправаджэнне працэсу дэйністытуцыяналізацыі дзяцей-сіротаў і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. Тэхнолагіі псіхолага-педагагічнай дапамогі прыёмнымі сем'ямі і дзіцячым дамам сямейнага тыпу».

Па стане на 1 студзеня 2012 года ў Беларусі было 18 875 дзяцей-сірот і дзяцей, што засталіся без апекі бацькоў, якія выхоўваліся ў 13 124 сем'ях. З іх: 10 164 дзяцяці — у апякунскіх сем'ях, 6995 — у замяшчальных сем'ях, 1223 — у дзіцячых дамах сямейнага тыпу, 493 дзяцяці — у дзіцячых вёсках (гарадках). 6736 дзяцей знаходзяцца на ўсынаўленні ў 5932 сем'ях грамадзян Беларусі.

Семінар быў арганізаваны грамадской арганізацыяй «Здаровы выбор» у рамках праекта «Усе дзеци ўключаны», што фінансуецца Еўрасаюзам і накіраваны на развіццё ў Беларусі замяшчальнага бацькоўства. У той час як у краінах Еўропы такая форма выхавання пакінутых біялагічнымі бацькамі дзяцей выкарыстоўваецца не адзін дзясятак гадоў, для Беларусі гэта досыць новая з'ява. Але нават цяпер, паводле статыстыкі, замяшчальная сям'я як форма выхавання дзяцей, што засталіся без бацькоў, па ступені распаўсюджанасці знаходзіцца паміж апекай і ўсынаўленнем.

Сярод імпрэзаў, што праводзяцца ў рамках праекта «Усе дзеци

ўключаны» ёсць і семінары для бацькоў-выхавальнікаў (так афіцыйна называюцца «прафесійныя бацькі»), і трэнінгі для работнікаў органаў апекі і ўсынаўлення.

Лістападаўскі семінар у Брэсце быў адмыслова арганізаваны для сацыяльных педагогаў і псіхолагаў сацыяльна-педагагічных цэнтраў Брэсцкай вобласці. Гэты трэнінг быў асабліва важным, паколькі ў ім удзельнічалі пераважна маладыя спецыялісты без вялікага досведу працы ў гэтай сферы.

Заняткі першага дня праводзіліся кансультант праекта «Усе дзеци ўключаны», метадыст Цэнтра падтрымкі сацыяльна-педагагічнай работы Мінскага абласнога інстытута развіцця адукацыі Таццяна Пімкова. Яна пачала заняткі з вызначэння асноўных пытанняў, якія ўзнікаюць падчас працы з сіротамі і дзецімі, што засталіся без апекі бацькоў. А затым падзялілася досьведам прыменення на практицы сучасных метадаў адаптациі як дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, так і бацькоў-выхавальнікаў, у прыватнасці, лячэнне сродкамі мастацтва.

Другі дзень семінару праводзіла Ала Кавалеўская — старшы выкладчык кафедры агульной і дзіцячай псіхалогіі БДПУ імя М.Танка, педагог-псіхолаг, кансультант праекта «Усе дзеци ўключаны». Тэмай першых заняткаў стала дыягностычная падтрымка працэсаў стварэння і суправаджэння прыёмнай сям'і: напрамкі, метады і методыкі дыягностыкі выхаванцаў і прафесійных бацькоў. Затым сумесна з удзельнікамі семінара Ала Кавалеўская падрабязна разгледзела асаблівасці псіхолага-педагагічнага суправаджэння прыёмных бацькоў, а таксама прыёмы пазітыўнай педагогікі (асноўныя прынцып — не прыгнёт, пакаранне

ці пагрозы, а супрацоўніцтва) у выхаванні дзяцей-сірот.

Асаблівую цікавасць аўдыторыі выклікала тэма «Прафілактыка прафесійнага выгарання прыёмных бацькоў». Прыёмы пазітыўнай псіхатэрапіі ў якасці эфектыўнага спосабу аднаўлення псіхалагічнага здароўя». На гэтых занятках удзельнікі семінара мелі магчымасць не толькі даведацца пра нешта новае, але і падзяліцца з калегамі сваімі практичнымі напрацоўкамі ці знайсці адказы на пытанні.

Трэці дзень семінара быў у значайнай ступені прысвечены практичнаму досведу працы не толькі з прыёмнымі бацькамі, але і з іх выхаванцамі. Так, Кацярына Каўрова, намеснік кіраўніка грамадскага аб'яднання «Здаровы выбар», кансультант праекта «Усе дзецы ўключаны», распавядала пра тое, як працуе сацыяльна-педагагічная падтрымка дзяцей праз выкарystанне праграмы «Старэйши сябар» — валанцёр (звычайна малады чалавек, напрыклад, студэнт) сябруе з маладзейшым за сябе выхаванцам дзіцячага дома.

«Сяброўства» разлічанае на 9 месяцаў (столькі доўжыцца праграма), але многія працягваюць па-сапраўднаму сябраваць і далей.

Затым Таццяна Пімкова правяляла заняткі па тэме «Нагляд у працы з прыёмнымі бацькамі і бацькамі-выхавальнікамі». Пасля чаго удзельнікі семінара абмеркавалі тყыа пытанні, што засталіся незакранутымі падчас папярэдніх сесій, і падвялі вынікі трэнінгу.

Сайт праекта — www.choice.by

Сайт Цэнтра падтрымкі сацыяльна-педагагічнай работы Мінскага абласнога інстытута развіцця адукацыі — www.moiro.by

Флэш-трэнінг — напрамак у лячэнні сродкамі мастацтва, распрацаваны адмыслова для працы з дарослымі людзьмі. Педагог-псіхолаг збірае групу людзей (10-15 чалавек) з падобнымі праблемамі і дэмансструе ім пэўны сюжэт, які нейкім чынам закранае гэтую праблему. Падчас прагляду псіхолаг уважліва сочыць за рэакцыяй гледачоў, іх жэстамі, зменай выразу і нават колеру твару. Пасля прагляду ўзнікае дыскусія, падчас якой абмежкоўваюцца перажыванні і пачуцці ўдзельнікаў флэш-трэнінга — людзі спрабуюць зірнуць на праблему вачыма партнёра.

Арт-тэрапія, або тэрапія мастацтвам — адзін з метадаў псіхалагічнай працы, які выкарыстоўвае магчымасці мастацтва для дасягнення станоўчых зменаў у інтэлектуальным, сацыяльным, эмаяциональным і асабовым развицці чалавека. З'яўляецца адносна новым метадам псіхалагічнай працы. Упершыню гэты тэрмін быў выкарыстаны Адрыянам Хілам у 1938 годзе ў апісанні працы з хворымі на сухоты і хутка атрымайшырокое распаўсюджванне. У наш час гэты тэрмін ужываюць шырэй, у дачыненні да любых заняткаў мастацтвам, якія праводзяцца ў бальніцах ці цэнтрах псіхічнага здароўя, хоць многія спецыялісты ў гэтай галіне лічаць такое азначэнне занадта шырокім і недакладным. Прымянеение мастацтва ў комплексным лячэнні ґрунтуюцца на магчымасці эксперыментаваць з пачуццямі, даследаваць і выказваць іх на сімвалічным узроўні. Мастацкія вобразы адлюстроўваюць усе віды падсвядомых працэсаў, уключаючы страхі, канфлікты, успаміны дзяцінства, мары, гэта значыць, тყыа феномены, якія даследуюць тэрапеўты фрэйдаўскай школы.